

*Річна комплексна підсумкова робота  
з громадянської освіти (8 клас)*

**II ВАРІАНТ**

*ГР 1. Орієнтується в історичному часі та просторі, виявляє взаємозв'язки подій і явищ (12 балів).*

**Завдання 1. Оберіть правильний варіант відповіді (0-4 бали)**

**1. Яким чином культура та суспільство взаємопов'язані і впливають на розвиток людини?**

1. Суспільство – це лише сукупність людей, яка не має зв'язку з культурою.
2. Культура впливає на формування ідентичності та світогляду, а суспільство надає умови для її розвитку та передачі.
3. Людина створює культуру, але культура не впливає на розвиток людини.
4. Культура існує незалежно від суспільства, відображаючи індивідуальні уподобання.

**2. Що є основою для ефективної та гармонійної взаємодії людини з іншими членами суспільства?**

- А. Створення власних правил поведінки, незалежних від суспільних.
- Б. Ігнорування суспільних норм задля особистої вигоди.
- В. Повага до прав інших, відповідальність та дотримання законів.
- Г. Пристосування до обставин без врахування власних інтересів.

**3. Яке джерело права має найвищу юридичну силу в Україні?**

- А) Укази Президента України.
- Б) Постанови Кабінету Міністрів України.
- В) Конституція України.
- Г) Закони України.

**4. Що таке активне слухання в процесі комунікації?**

- А) Перебивання співрозмовника, щоб висловити свою думку.
- Б) Мовчазне сприйняття інформації без реакції.
- В) Уважне сприйняття повідомлення, уточнення та перефразування для повного розуміння.
- Г) Планування своєї відповіді під час розмови.

**Завдання 2. Дайте визначення поняттям (0-4 бали)**

1. Культура – це \_\_\_\_\_
2. Толерантність – це \_\_\_\_\_
3. Невербальна комунікація – це \_\_\_\_\_
4. Свобода слова – це \_\_\_\_\_

**Завдання 3. Створіть схему «Інститути громадянського суспільства». Поясніть, у чому полягають їхні функції. (0-4 бали)**

*ГР 2. Працює з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту (12 балів).*

**Завдання 1. «Міст порозуміння різних культур». (0-4 бали)**

Уявіть, що до вашого міста приїхала значна кількість людей з іншої країни або іншої культурної спільноти (наприклад, переселенці, іноземні студенти, представники іншої релігійної групи). Виникають непорозуміння або навіть конфлікти через культурні відмінності.

1. Опишіть 2-3 можливі проблеми, які можуть виникнути в такій ситуації.

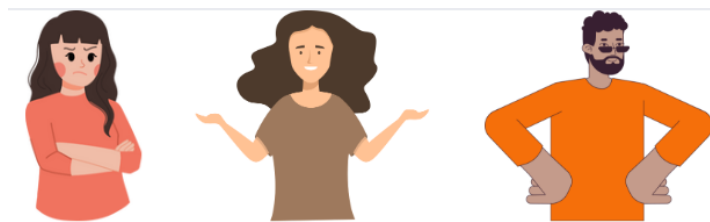
2. Запропонуйте 3-4 конкретні дії або ініціативи, які могли б допомогти місцевій громаді та новоприбулим навчитися «мистецтву жити з іншими людьми та іншими ідеями».
3. Поясніть, чому саме ці дії сприятимуть порозумінню та зменшенню конфліктів.

**Завдання 2. З'єднайте кожен галузь права з її найбільш точною характеристикою. Запишіть цифру, що відповідає характеристиці, поруч із літерою, що відповідає галузі права. (0-4 бали)**

- А) \_\_\_\_\_ Конституційне право  
Б) \_\_\_\_\_ Адміністративне право  
В) \_\_\_\_\_ Кримінальне право  
Г) \_\_\_\_\_ Сімейне право

1. Регулює суспільні відносини, що виникають у сфері державного управління, визначає порядок діяльності органів виконавчої влади та відносини громадян з цими органами.
2. Визначає найтяжчі види правопорушень (злочини), встановлює види покарань за їхнє вчинення, а також умови притягнення до кримінальної відповідальності.
3. Регулює особисті немайнові та майнові відносини між особами, які перебувають у шлюбі, родичівством, усиновленням або іншими сімейними зв'язками.
4. Закріплює основи державного ладу, права, свободи та обов'язки людини й громадянина, форму державного устрою та компетенцію вищих органів державної влади.
5. Регулює майнові та особисті немайнові відносини між фізичними та юридичними особами, що базуються на юридичній рівності сторін.

**Завдання 3. Уважно розглянь зображення. Підпиши, що означає мова тіла зображених персонажів. Наведи 2-3 приклади різновидів невербальної комунікації. (0-4 бали)**



**ГР 3. Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію (12 балів).**

**Завдання 1. Напишіть есей на тему «Що для мене означає бути громадянином / громадянкою України?». У ньому поясніть, чому громадянство важливе для вас особисто, і розкрийте основні права і обов'язки громадян. (0-6 балів)**

**Завдання 2. Уважно прочитайте умову та виконайте завдання. (0-6 балів)**

1. Визначте один поширений стереотип або упередження, яке, на вашу думку, є шкідливим. Коротко поясніть, чому цей стереотип є проблемою.
2. Придумайте ідею для візуального плаката або рекламної кампанії, яка б ефективно протидіяла обраному стереотипу та сприяла толерантності. Обґрунтуйте ефективність вашої ідеї.